Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 din., pol leta 16 din., četrt leta 8 din. Izven Jugoslavije 16 din. Naročnina se pošlje na upravništvo „Slovenskega Gospodarja" v Mariboru, Koroška cesta 5. List se dopošilja do odpovedi. Naročnina se plačuje v naprej.
Telefon interurban st. 113.

Posamezna številka stane 1·50 din. Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta st. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravništvo sprejema naročnine, inserate in reklamacije.
Cene inseratom po dogovoru. Za večkratne oglase primerna popust. Nezaprte reklamacije se poštnine prosto.
Čekovni račun poštnega urada Ljubljana st. 10.605.
Telefon interurban st. 113.

9. številka. MARIBOR, dne 2. februarja 1925. 59. letnik.

Laž in resnica.

Svojčas je na Glavnem trgu v Mariboru nek kmetič, ki je prišel v mesto po opravkih, naenkrat začutil v svojem žepu, kjer je imel spravljeno denarnico, tujo roko. Naglo seže tje in še o pravem času zgrabi denarnico, pa tudi vsiljivo roko, jo krepko drži in začne vpiti: »Tat, tat! Primite ga!« Toda tudi tat začne tako klicati in grabi z drugo roko kmeta. Kateri je torej tat, kateri okradeni? No, prišel je policaj in kratkomalo oba odgnal na stražnico, kjer se je potem zadeva razčistila.

Čisto tako, kakor ta navihani tat, delajo sedaj samostojni in demokrati. Za vse, kar so oni skozi štiri leta, ko so bili sami na vladi, Slovencem v škodo storili, za vse to delajo sedaj dr. Korošca in druge poslance SLS odgovorne. Dr. Korošec je krv teh visokih davkov, on je napravil dohodnino, on ni spolnil ne ene obljube, ki jo je dal svojim volilcem! Tako pišejo sedaj po svojih listih, tako kričijo po svojih shodih. Lažnivci! Vi sami ste vse to gorjé, ki nas danes tlači, zakrivili, ko ste glasovali za centralistično ustavo in tako vse naše državno gospodarstvo dali Beogradu v roke. S tem je Beograd dobil tudi državno kaso v svojo oblast in žalibog so bili štiri leta ključi od kase, razven treh mesecev Davidovičeve vlade, vedno v sumljivih rokah. In ravno zato, ker so se naši poslanci preveč zanimali, kam gre državni denar, ker je kasa bila vkljub vsem viskim davkom vedno prazna in so začeli Pašiču in njegovi beograjski žlahti krepko na njihove prste gledati, ravno zato, pravim, so se pri teh ljudeh najbolj osovražili.

Kdo je delal sedaj vsa leta sem državni proračun?

Ne enkrat ne naši poslanci, ampak Pašič in njegovi pomagači, ki so jih krepko podpirali naši samostojni in demokrati. Kdor pa dela proračun, on tudi določa dohodke in stroške, ki jih bo imela država v drugem letu, potem takem tudi določa višino davkov. To vé dandanes že vsak gmajski šribar, samo apostoli 4. volilne škrinjice tega nočejo pripoznati. Ti so povišali davke od leta do leta, dr. Korošec ni s svojimi poslanci nikdar le za enega teh krivičnih davkov glasoval. Pač pa so se jim vedno upirali, kolikor se je dalo, a so bili premaloštevilni, da bi bila njihova beseda kaj izdala. Kdo je kriv davkov in kaj so naši poslanci za svoje volilce storili, to stoji črno na belem v zapisnikih skupščinskih sej in sej finančnega odbora. Naj pa objavi Žerjav, Pivko in žlahta te zapisnike v svojih listih resnično in pošteno! Našim poslancem se take objave gotovo ni treba bati, bodo vsaj ljudje izvedeli resnico iz najzanesljivejšega vira, a bojite se je po pravici Pašičevi in Žerjavovi hlapci, ker so tam zapisani vsi vaši centralistični grehi, ki ste jih zakrivili nad slovenskim ljudstvom, odgovorne pa delate za nje druge. Hinavci! Dokler so bili naši poslanci v manjšini proti Srbom in vam, ste jim povsod nasprotovali in jim polena pod noge metali, sedaj pa pravite, da nič niso storili. Naši poslanci so zahtevali: slovenski fantje naj služijo doma! Vaš dr. Lukinič jim je odgovoril: Nikdar! Slovenci v Srbijo, Srbi v Slovenijo! Naši vojaki v Srbiji, Macedoniji gladujejo, bolehajo, umirajo! Ni res, se jim je odgovorilo, ampak vi samo hujskate! Naši poslanci so zahtevali: dajte nam avtonomijo! V odgovor so dobili: Nikdar je ne boste dobili! Ko je potem dr. Korošec dobil zaveznike med Hrvati in poštenimi Srbi in se ž njimi pribojeval do vlade ter približal tako uresničenju svojih zahtev v prid slovenskemu ljudstvu, razgnali so s podpihovanjem Korošec-Davidovičevo vlado, predno je mogla svoje načrte izpeljati.

Dr. Korošec ni nič storil, vsaj je bil na vladi!

lajnajo sedaj dan na dan samostojni in demokrati. Tri mesece je bil in v teh treh mesecih bi naj bil vse popravil, kar so oni od leta 1918 sem pokvarili, ko pa je pokvariti veliko lažje kakor popraviti. Pa bi bil itak popravil, zakaj pa ga ste nagnali? Bali ste se obtožbe za svojo nepoštenost, obsodbe ljudstva in kajhe! Toda nikar se ne motite! Pravica in poštenost še je vedno zmagala in dr. Korošec se za njo bojuje. Zato bo 8. svečana zmagal s pomočjo vseh poštenih in pametnih Slovencev in si bo potem v Belgradu sam vzel to, za kar je dosedaj zaman prosil, izvojeval si bo in vzel s pomočjo Hrvatov in poštenih Srbov avtonomijo in to brez Vas in vkljub Vam, velesrbski hlapci! Z avtonomijo pa bo prišlo vse drugo, kar si naši kmetje želijo, kar si naši vojaki želijo, kar si železničarji želijo, kratko, kar si Slovenci vsi želimo.

Nastavili ste 4. škrinjico in jo krstili: Narodni blok.

Mi pa vemo, da je to le prejšnja samostojna in demokratska stranka, a pod drugim imenom, mi vemo in vsem povemo, da je to le velikosrbski nabiralnik prodanih duš, da je to Pašič-Žerjavova past za lov na lahkoverne Slovence. Lani ste jih lovili na dve škrinjici, pa niste skoro nič dobili, letos jih boste v eno še manj znorili. Učitelji so baje dobili od nadzornikov nalog, za njo agitirati. Ne bo nič pomagalo. Učiteljem v takih rečeh nihče ne verjame, ker ljudje vedo, da držijo z Žerjavom in Pašičem, ki imata, to je znano, Slovence tako rada, kakor volk ovco ali vrag krščansko dušo.

Slovenci! Dne 8. svečana vsi volit, nihče naj doma ne ostane!

Vsi vrzimo krogljico v prvo škrinjico, v 2., 3., 4. itd. pa pokažimo figo tako veliko in odkritosrčno, kakor jo pokaže ata Pašič, kadar Slovenci kaj prosimo. Naša prva škrinjica nosi pri vsakih volitvah isto ime: dr. Korošec. Ker je poštena, ji ni treba imena spreminjati, ali se pod tuja imena skrivati, med tem ko se samostojna in demokratska stranka vsako leto pod kakim drugim imenom kažeta, da jih več prevarita. Slovenci, v boj zoper nepoštenost, v boj zoper velikosrbske nakane Žerjavovih ljudi! Bog je z nami in zmaga bo naša!

Take „svetinje" častijo samo žerjavovci!

Žerjavovcem je skrajno neprijetno, ker žigosa celotne časopisje, ki je proti Žerjavu, njegovega štajerskega nosilca liste dr. Pivka kot izdajalca slovenske zemlje ter krvi in kot italijanskega špijona. Žerjavovi listi bi radi naslikali dr. Pivka v luči jugoslovanskega prvobojevnika in nekake »svetinje«, pred katero bi moral poklekati celotni pošteni slovenski narod. Višek brezvestne obrambe dr. Pivkovega izdajalstva in vohunstva v prilog Italije si je dovolilo pokovo dr. Žerjavovo »Jutro« v uvodnem članku.

»Jutro« slika v tem Pivka obrambnem članku ljubezen starih Grkov in Rimljanov do domovine. Stari Grki in Rimljani so vcepljali mladini ljubezen do domovine in ji učili v slučaju, da sovražnik napade dom, tudi hrabro in požrtvovalno umirati za domovino. Pri teh izvajanjih o ljubezni in požrtvovalnosti za domovino pa je »Jutrovi« člankar nalašč zamolčal, da niso Grki in Rimljani nobenega greha tako zamerili in ga tako žigosali potom usnega izročila in zgodovine, kakor ravno izdajstvo.

Ker se »Jutro« v obrambi Pivka sklicuje ravno na stare Grke, hočemo tokrat na kratko osvežiti našim čitateljem samo grško obsodbo izdajalstva.

Staro malo grško državo so napadli Perzijani z bogsna koliko premočjo. Grške malenkostne čete so se perzijski armadi postavile v bran pod vojskovodjem Leonidom pri soteski v Termopilah. Grki so se tako junaško borili in branili ta prelaz v svojo domovino tako občudovanja vredno, da niso mogli Perzijani kljub besnim napadom niti za korak naprej. Ko so že Grki vztrajali v srdkem obrambnem boju par dni in noči, se je naenkrat v noči kot tat tiho dvignil iz njihovih vrst mož, Efijalt po imenu. Priplazil se je neopaženo preko grških čet k Perzijanom in jim za denar in bogato nagrado pokazal drugi dan pot, po kateri so prišle perzijske čete hrabrim Grkom za hrbet. Kljub izdajstvu se Grki, obkoljeni od Perzijanov, niso predali, ampak so se branili vsi do zadnjega in padli v obrambi domovine. Ker se je med vsemi Grki našel samo eden mož, ki je za denar izdal tovariše in grško zemljo, so Grki zabeležili njegovo izdajalsko ime s črnimi črkami v zgodovino in še danes imenujejo vsi narodi na celem svetu izdajalca lastne krvi in zemlje Efijalta.

Na Grke se torej sklicuje »Jutro« v obrambi Pivka. Ali je mar dr. Pivko pri Carzano v obrambi slovenske zemlje proti Italijanom ravnal boljše, nego grški Efijalt? Ne! Efijalt se je dvignil v noči sam in preskočil z izdajalskim namenom k Perzijanom, Pivko pa je z opijem (strupom, ki ga je dobil od Italijanov) opijanil 600 naših mož in se zatekel k Italijanom. Razlika med grškim Efijaltom in dr. Pivkom je le ta, da se je Efijaltu izdajstvo posrečilo, Pivko pa radi hrabrosti naših slovanskih čet ne! Ako bi bili Italijani izrabili pravočasno Pivkovo izdajstvo, bi bili zasedli Gorenjsko in Ljubljano in teh krajev bi ne bili izpustili iz svojih krempljev do danes ne! — Efijalt je

Drobiž v resen premislek pred volitvami.

Joža: Naš učitelj pravi, da je četrta škrinjica prava.
Peter: Če bi na vsaki stal en liter vina, bi bile vse prave!

— — —

Učitelj: Volite z nami! Klerikalci hočejo državo razkosati! — **Kmet:** Ravno narobe! Ostati moramo skupaj, samo kravo bomo tako obrnili, da bo glava v Beogradu, rikma pa v Sloveniji.

— — —

Učitelj: Zakaj nočete voliti z nami?
Kmet: Samo enkrat sem volil z učitelji, pa smo propadli. Na dan volitve bi pa le rad obhajal zmago.

— — —

Učitelj: Pomagalo Vam ne bo nič, četudi zmaga prva škrinjica . . .
Kmet: Če volim s Slovenci, mi vest pravi, da delam prav, če pa volim vašo, velesrbsko stranko, bi bil kriv, če nam bo šlo slabše, zato naj zmaga prva škrinjica!

— — —

Učitelj: Leta 1918 so bili klerikalci navdušeni za enotno Jugoslavijo . . .
Kmet: Prav imaš! Za Jugoslavijo smo še sedaj navdušeni, pa na podlagi pravičnega sporazuma, Vi nam pa vsiljujete Veliko Srbijo, ker morate!

— — —

Jurij: Bral sem Pivkovo narodno pratiko, kaj misliš, da se svetnikom dopade, da so vpreženi v narodni ploh?
Blaž: Pivko in Robnik se norčujeta iz Svetega pisma in svetnikov, zato bo pa na dan volitve ostal nacionalni ploh v blatu.

— — —

Jurče: Zakaj nas »Domovina« vendar tako straši s klerikalizmom? Debela je kakor giftna krota in skoro v vsako hišo je že prilezla.
Lojze: Če zmagamo mi, ki nam pravijo, da smo zabiti klerikalci, zgubi Žerjav svoj ministrski stolček. Zato laže in zmerja in vpije čez klerikalizem, kakor pijan mešetar, pa mu vse vkup ne bo nič pomagalo.

— — —

Tonč: Kaj je z nekim nacionalnim blokom ali plohom?
Matevž: Pri nas je navada, da fantje privlečejo ploh tistim dekletom, ki so tisto leto zastonj čakale na ženina. Tudi Žerjavu bomo vlekli ploh, ker bo skoz zletel pri volitvah, pa ne pred volitvami, ampak po volitvah!

— — —

Lojze: Zakaj ne najdeš več zlatega denarja v Jugoslaviji?
Tonč: Ker je vse zlatnike pobasal v svoj žep dr. Cekin (Žerjav).

— — —

Joža: Volilne škrinjice se mi zdijo, kakor čebelni panji, kaj misliš, Janez, kateri bo najtežji?
Janez: Če bomo Slovenci vkup držali, kakor čebele, bo samo prvi panj težek, vse druge škatlje bodo prazne.

— — —

Miha: »Domovina« piše vedno o brezzobih tigrih in pravi, da se jih nič ne boji . . .
Jaka: E, boji se jih, boji, pa še kako! Dne 8. svečana bodo dobili tigri strašne zobe in bodo pohrustali vse državne goljufe in tatove.

— — —

Lojze: Rad bi pa vedel, zakaj »Domovina« tako zmerja čez klerikalce? Se ne spominjam, da bi še bil kdaj slišal v cerkvi: Kradi! Lažil! Goljufaj!

Ivan: Ali si ti bimbek! Ravno zato se jezijo na našo stranko, ker mi pravimo: greh je krasti, goljufati itd., ali ne vidiš, da bi oni radi kradli brez nadzorstva naš denar, potem pa lažejo, da so klerikalci vsega krivi!

— — —

Šentjurčan: No, kaj ne, Robnik je fejst gospod! Njemu ne pride kdo na konec jezika!
Slemenčan: Je pač tak, kakor naša suha Špela, ki bi lahko s svojim jezikom obliznila vrh turna.

— — —

Mesar: Robnik pač zna pobožno govoriti!
Kmet: V srcu je pa tako pobožen, da med šolarske mašo v cerkvi cajtenge bere . . .
Kmet: Kaj pa ti, Franc, se ti dopade »Domovina«?
Sosed: Prej sem jo še imel, ko še niso znali otroci brati. Zdaj pa ne sme več ta giftna krota v mojo hišo, da se otroci ne pohujšajo.
Učitelj: Gospod Robnik bodo na vsakega volilca gledali, kam bo krogljico spustil.
Križančan: Pravijo, ja, da zna coprati in da nosi vedno seboj neke kolomoniš bukvice, pa do križanske škrinjice, ki je prva in bo sijajno zmagala, nimajo njegove coprnije nobene moči.

— — —

Jaka: Kar tresem se že zdaj. Gotovo mi bo srce padlo v hlače, ko bom zagledal gospoda komisarja s hudimi špeglami.
Miha: Srce ti naj pade, kamor hoče, samo krogljico spusti v prvo škrinjico!

— — —

Tone: En mal me pa le plinta: kar 14 škrinjic jej!
Jurče: 14 škrinjic pomeni 14 milijonov prebivalcev naše države. Za slovenski milijon je določena prva!

— — —